

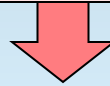
Суспільно-політичний устрій та господарське життя Київської Русі у IX-Xст.

Політичний устрій Київської Русі

Великий князь Київський

Йому належала верховна державна влада, у якій поєднувалися військові, адміністративні, судові функції. Князівська влада передавалась у спадок.

Князівська рада

Орган влади, куди входили старші дружинники, слов'янські племінні вожді, служителі церкви, т.б. боярська знать. Князь часто звертався до неї за підтримкою чи порадою, але не був зобов'язаний радитися з нею.

Віче

народні збори в Київській Русі, на яких обговорювали та вирішували важливі суспільні справи.

Соціальна структура в Київській Русі

Великий князь

Удільні князі

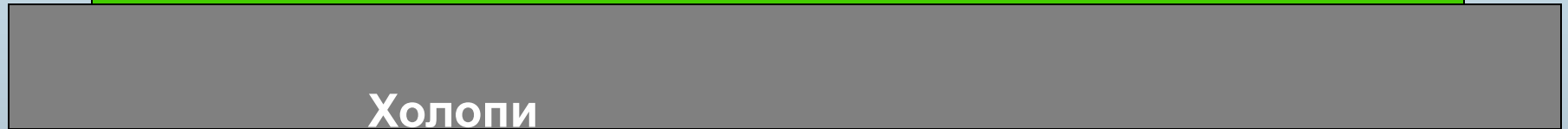
Бояри

Дружинники

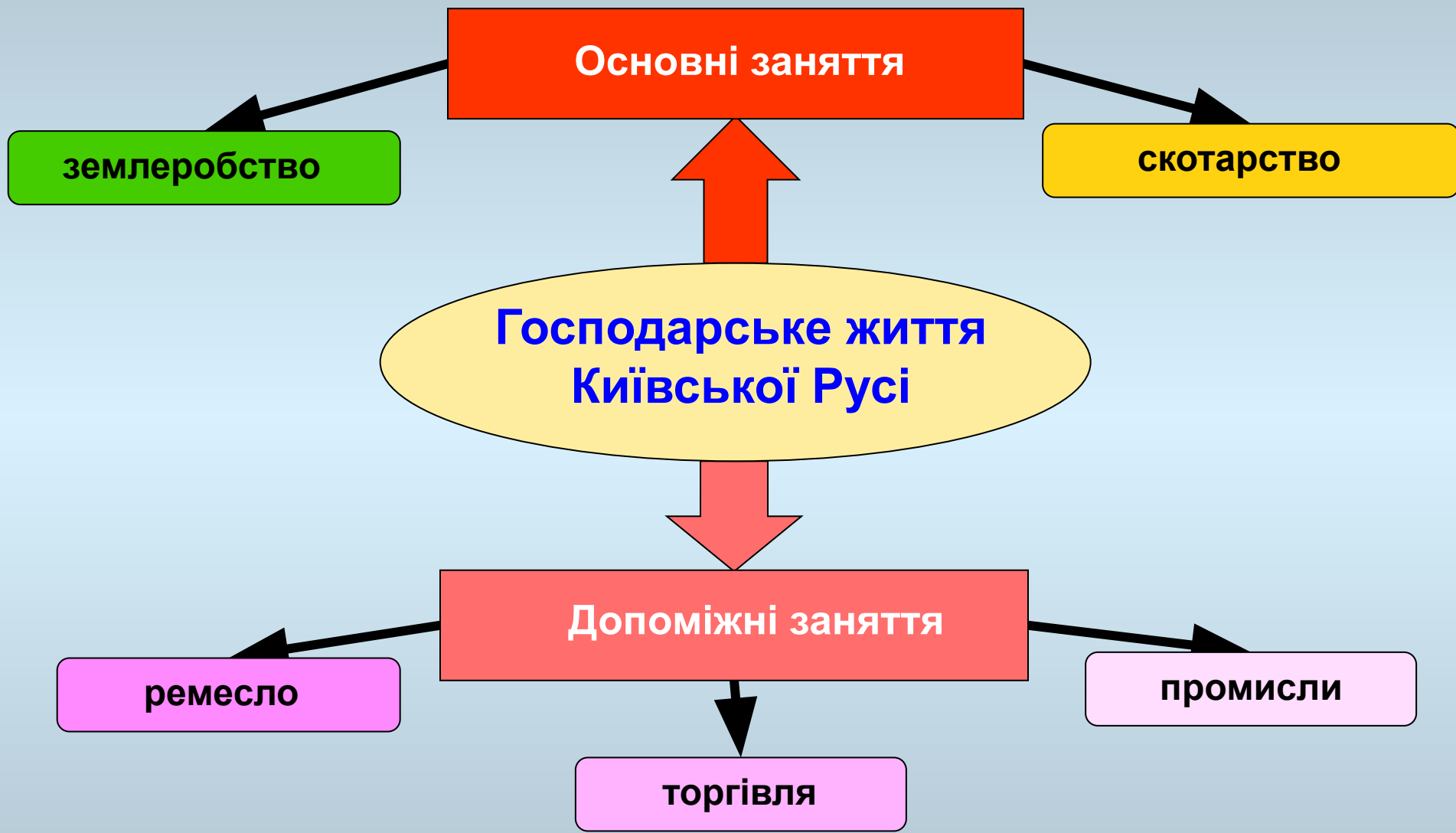
Міська знать

Селяни- смерди

Холопи

Великий князь	вищий князівський титул у Київській державі. Був головним носієм державної та військової влади. У своїй діяльності спирався на військову підтримку дружини та ідеологічну – церкви.
Бояри	представники правлячого стану в Київській Русі, які після князів посідали друге місце в управлінні державою. Були підданими князя, служили у його війську. Отримували земельні наділи з селянами –вотчини.
Дружинники	воїни, які знаходились на службі у князя та одержували від нього утримання натурою або землями.
Дружина	військо об'єднане навколо князя. Дружину очолював князь, вона поділялась на дві групи: <i>старшу</i> і <i>молодшу</i> дружини. Старша складалася із знатних дружинників – бояр, які були радниками князя у військових та адміністративних справах. Молодша дружина складала ядро княжого війська.
Міська знать	купці, заможні ремісники.
Смерди	більша частина селян , що мали приватне господарство, житло, земельні наділи, платили данину князю і були відносно вільними.
Холопи	населення, що перебувало у повній власності феодала.

Землеробство

```
graph TD; A([Землеробство]) --> B[Системи обробки]; A --> C[Знаряддя праці]; A --> D[Вирощували]; B --> B1[вирубна]; B --> B2[перелогова]; B --> B3[парова]; C --> C1[плуг]; C --> C2[рало]; C --> C3[соха]; C --> C4[борона]; C --> C5[заступ]; C --> C6[мотика]; C --> C7[серп]; C --> C8[коса]; D --> D1[жито]; D --> D2[пшеницю]; D --> D3[овес]; D --> D4[ячмінь]; D --> D5[просо]; D --> D6[горох]; D --> D7[боби]; D --> D8[часник]; D --> D9[хміль]; D --> D10[льон];
```

Системи обробки

вирубна
перелогова
парова

Знаряддя праці

плуг
рало
соха
борона
заступ
мотика
серп
коса

Вирощували

жито
пшеницю
овес
ячмінь
просо
горох
боби
часник
хміль
льон

Скотарство

```
graph TD; A([Скотарство]) --> B[Приселищне]; A --> C[Розводили]; C --> D["худобу:  
корів, волів,  
коней, овець,  
кіз, свиней ;  
домашню птицю:  
курей, качок,  
гусей"]; style A fill:#e67e22,color:#fff; style B fill:#f39c12; style C fill:#f39c12; style D fill:#f39c12;
```

Приселищне

Розводили

худобу:
корів, волів,
коней, овець,
кіз, свиней ;
домашню птицю:
курей, качок,
гусей

Ремесла

```
graph TD; A([Ремесла]) --> B[Найбільш поширені]; A --> C[Понад 60]; A --> D[Домашні ремесла];
```

Понад 60

Найбільш поширені

залізоробне
гончарне
ювелірне
ковальство
деревообробне
шкіряне

Домашні ремесла

ткацтво
прядіння
плетіння
вишивання
шиття

Торгівля

Внутрішня

Зовнішня

торговельні шляхи

“грецький”
“шовковий”
“соляний”

ВИВОЗИЛИ

шкури, хутра, мед,
віск, ремісничі
вироби, хліб, тощо

ВВОЗИЛИ

шовкові тканини,
прикраси, вина,
прянощі, сукно,
тонке полотно, тощо

Промисли

```
graph TD; A([Промисли]) --> B[МИСЛИВСТВО]; A --> C[рибальство]; A --> D[бджільництво];
```

МИСЛИВСТВО

рибальство

бджільництво